



Център Амалипе

Информационен бюлетин

септември - октомври 2009

WWW.AMALIPE.COM

НАБЛЮДАТЕЛ

ПРОВЕДЕ СЕ ВТОРА СРЕЩА НА ЕВРОПЕЙСКАТА ПЛАТФОРМА ЗА РОМСКО ВКЛЮЧВАНЕ

Втората среща на Европейската платформа за ромско включване се проведе на 28 септември в Брюксел. Тя бе организирана от Шведското председателство на ЕС и от Генерален директорат „Заестост, равни възможности и анти-дискриминация“ на Европейската комисия. Участие в нея взеха комисарите по заестостта Владимир Шпидла и по образованието Ян Фигел, евродепутати, представители на различни европейски институции и структури, на правителствата на страните-членки на Съюза, на международни и национални ромски

организации.

Тема на срещата бе образованието на ромите. В своето експозе Комисар Фигел посочи, че основните образователни проблеми пред ромите са аналогични в повечето страни-членки: слабо включване на ромските деца във форми на предучилищно образо-

Продължава на с. 2

ПРАВИТЕЛСТВО ЗАКРИ ДИРЕКЦИЯ „ЕТНИЧЕСКИ И ДЕМОГРАФСКИ ВЪПРОСИ“

На своето заседание от 8 септември МС взе решение за трансформиране на Дирекция „Етнически и демографски въпроси“. На нейно място ще бъде сформиран секретариат на НССЕДВ, а част от правомощията на ДЕДВ ще бъдат прехвърлени към дирекции в Министерство на труда и социалната политика.

В броя:

[НАБЛЮДАТЕЛ–
Проведе се втора среща на Европейската платформа за ромско включване
Правителство закри Дирекция „ЕДВ“
Милен Миланов е новият Национален координатор на Декадата
Кръгла маса «Реалности и перспективи в политиките за интеграция на ромите
Международна конференция „Здравето и ромската общност“
Среща на високо ниво „Приносът на европейските фондове за ромската интеграция“

[АКЦЕНТ НА БРОЯ:
Обучение по застъпничество в сферата на ромското здравеопазване

[КНЕРЕ (У ДОМА)
Седем проектни предложения по мярка „Придобиване на умения и постигане на обществена активност

Обучение на експерти за създаване на местни групи за развитие на селските райони

[УЧИЛИЩЕ
Обучение на учители по “Фолклор на етносите – ромски фолклор”

15 септември: едно ново начало

Представяме ви: ОУ „Св. Климент Охридски“, с. Тишевица, община Враца

Митонка

АКЦЕНТ НА БРОЯ обучение по застъпничество в сферата на ромското здравеопазване



В едни от последните топли есенни дни в китното градче Лясковец Център Амалипе проведе едноседмичен семинар със студенти от ромски произход, избрали да изучават медицина. Участието на семинара бе важен елемент от инициативата на Проект Ромско здравеопазване на Институт Отворено Общество – “Стипендиантска програма за студенти по медицина от ромски произход 2009/2010”. Сдружение „Свят без граници“ партинираха при реализирането на семинара. Във Велико Търново обучението продължи от 03 до 08 октомври 2009г., а след това бе организирано посещение на терен в ромските квартали на градовете Сливен и Стара Загора. След официалното откриване, на което присъстваха Националният координатор на Десетилетието на ромското включване Милен Миланов, както и представители на Институт

Продължава на с. 6

Продължава от с. 1

ПРОВЕДЕ СЕ ВТОРА СРЕЩА НА ЕВРОПЕЙСКАТА ПЛАТФОРМА ЗА РОМСКО ВКЛЮЧВАНЕ

вание, сегрегация на ромските ученици в отделни училища и паралелки, висок процент на отпадащите от училище роми. Доверието е ключов елемент от образователната интеграция – доверието между родители и училище, между родителите от различни етноси и т.н. и трябва да се положат усилия за неговото изграждане – посочи комисар Фигел. Той подчерта също, че интеграцията на ромите е свързана със запазването на ромската култура и идентичност, затова интеркултурното образование е от изключителна важност за образователната интеграция.

В своето заключително изказване комисар Шпидла посочи, че е необходимо комбинирането на специфични мерки, насочени към ромите с общите мерки в съответната сфера, насочени към всички граждани. Специфичните подходи, насочени към ромите са необходими за да се преодолее тяхното неравнопоставено положение. Във формулирането и изпълнението на политиките за включване на ромите трябва да бъдат привлечени всички възможни участници – правителствата, гражданските организации, самите роми, наблегна комисар Шпидла. Необходимо е също така да се прилага цялостен подход на въздействие, комбиниращ образование, заетост и подобряване на жилищните условия. Всичко това е задача преди всичко на националните правителства, но Европейската комисия ще подкрепи техните усилия.

Михай Сурду (Ромски образователен фонд) представи основните проблеми пред образованието на ромите и акцентите в работата на РОФ. Участниците се обединиха около идеята за цялостна политика, насочена към преодоляване на сегрегацията, подобряване на достъпа до образование (намаляване на отпадането от училище, включване на ромските деца във форми на предучилищно образование и възпитание) и въвеждане на интеркултурно образование. По време на дискусиите се очертаха и важни спорни въпроси. В своите изказвания ромски неправителствени дейци посочиха, че Европейската платформа за ромско включване в този и вид – като процес на обмен на добри практики – не може да допринесе съществено за интеграцията на ромите. Необходимо е изграждането на структура със свой секретариат, включване на ромски експерти в нея, привличане на национални ромски организации и ред други стъпки, които на този етап Комисията не предприема. В тази насока бе и Становището на Коалицията за Европейската ромска политика (European Roma Policy Coalition), разпространено на срещата.

Българското правителство не изпрати свой представител на провелата се среща. Деян Колев, председател на Център Амалипе бе единствения представител на ромска организация от България (и един от малкото

представители на национални ромски организации). В своето изказване той подчерта необходимостта от въвеждане на интеркултурната перспектива в образованието на страните-членки на Съюза – не е достатъчно да мислим единствено за това как да улесним достъпа на ромските деца до училище, но също така трябва да гарантираме, че училищната среда ще бъде



променена за да приеме и интегрира ромските деца наравно с останалите; интеркултурната перспектива е основата на този процес, посочи Колев. Той подчерта също така необходимостта от въвеждането на финансови стимули за процеса на образователна интеграция и тяхното институционализиране от страните-членки.

МИЛЕН МИЛАНОВ Е НОВИЯТ НАЦИОНАЛЕН КООРДИНАТОР НА ДЕСЕТИЛЕТИЕТО НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ



На своето заседание от 23.09 МС определи Милен Миланов за нов Национален координатор на Десетилетието на ромското включване. Съгласно правителственото решение той ще има „представителни, координационни, организационни и контролни функции, изискващи отговорно и прозрачно изпълнение в

в полза не само на ромските общности, но и на изграждането на модерно общество у нас”. Милен Миланов е бакалавър по МИО. От години е активист в ромското гражданско движение и е участвал в застъпнически дейности пред национални и европейски институции. От 2007 г. е заместник-кмет на район Слатина в София. Милен Миланов бе координатор на групата ромски НПО, изработили програмата на ГЕРБ за интеграция на ромите.

Екипът на Център „Амалипе” поздравява своя дългогодишен съмишленик и партньор с избора и му пожелава успешна и здрава работа за благо на ромската общност!

КРЪГЛА МАСА

«РЕАЛНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВИ В ПОЛИТИКИТЕ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ»

Кръгла маса «Реалности и перспективи в политиките за интеграция на ромите» се проведе на 16 октомври в София. Тя бе организирана от Националния демократически институт на САЩ и Програма „Рома” на Институт „Отворено общество“, съвместно с Националния съвет за сътрудничество по етническите и демографски въпроси към Министерски съвет и Клуба на завършилите стажантската програма млади роми към Народното събрание.

В приветствените си думи към участниците Вицепремиера и Председател на НССЕДВ Цветан Цветанов посочи, че усилията за интеграция на ромите все още не дават желанния резултат. Много проекти бяха усвоени, но резултати не бяха постигнати, аргументира се Цветанов. В същото време проблемите са реални и трябва да се предприемат реални целенасочени действия за разрешаването им. Образованието трябва да е основен акцент в усилията за ромска интеграция. Ромските неправителствени организации днес имат реален партньор в лицето на правителството и ще работим заедно за интеграция на ромите, подчерта Цветанов. Той даде като пример назначаването на Милен Миланов за Национален координатор на Десетилетието на ромското включване, което е станало по искане на водещите ромски организации в страната. Политиката за ромите не трябва да е нещо, за което се сещаме само в навечерието на избори, заключи Цветанов.

Участниците бяха приветствани и от Националния координатор на Десетилетието на ромското включване Милен Миланов. Той посочи, че политиките за



интеграция на ромите ще бъдат реализирани съвместно от изпълнителната власт, гражданските организации и общините като ромската общност ще участва активно в тях.

Дискусията бе модерирана от Харалан Александров. В нея взеха участие членове на Клуба на завършилите стажантската програма млади роми към Народното събрание, представители на ромски НПО и представители на основните институции, ангажирани с процеса на ромска интеграция – МОН, МТСП, МРРБ, МЗ и МК. В своето изказване Деян Колев (Център Амалипе) подчерта, че не е достатъчно да се преповтарят добри пожелания от множеството документи за интеграция на ромите, а е необходимо финансово обезпечаване на предвиденото в тези документи. Дори в условията на криза това може да се случи чрез средствата от европейските фондове; през 2010 г. ще се нанасят корекции в оперативните програми и правителството ще има шанс да покаже волята си за интеграция, която днес декларира.

МЕЖДУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЯ „ЗДРАВЕТО И РОМСКАТА ОБЩНОСТ”

Международна конференция „Здравето и ромската общност” се проведе на 1 и 2 октомври в Мадрид. Тя бе организирана от Фондация Секретариат на Хитаните и Министерство на здравеопазването на Кралство Испания. Участие в конференцията взеха представители на правителствата на Испания, Португалия, Чехия, Словакия, Румъния, България и Гърция, ромски активисти, изследователи и служители на Европейската комисия.

По време на конференцията бе представено изследване за здравния статус на ромите в посочените 7 страни. То е осъществено от Фондация „Секретариат на хитаните”, ромски организации от всяка една от включените държави и известни социолози. Изследването е публикувано на всеки един от националните

езици, като предстои неговото представяне в отделните държави.

В България изследването е осъществено от фондация „Здравето на ромите” – Сливен. В изследователския екип са участвали проф. Илона Томова, д-р Стефан Панайотов, д-р Желязко Манолов, Ганчо Илиев и др. Всички те участваха активно в провела се конференция, както и представители на Министерство на здравеопазването, Център „Амалипе” и други ромски организации. В България изследването ще бъде представено в гр. София и гр. Сливен в края на октомври.

WWW.AMALIPE.COM

НАБЛЮДАТЕЛ



Срещна на високо ниво (high-level meeting) на тема „Приносът на европейските фондове за ромската интеграция“ се проведе в Унгария на 13, 14 и 15 октомври. Срещата бе организирана от ГД „Заетост, равни възможности и анти-дискриминация“ на Европейската комисия и от правителството на Унгария. Тя събра десетки представители на ЕК, на националните правителства на страните-членки на ЕС и ромски неправителствени организации. България беше представена от Валентина Симеонова (зам.-министър на труда и социалната политика), Милен Миланов (национален координатор на Десетилетието на ромското включване), служители на МТСП и Деян Колев (Център „Амалипе“).

КОНФЕРЕНЦИЯТА В БУДАПЕЩА

Няма съмнение, че интеграцията на ромите е сред основните задачи, с които трябва да се справят страните от Източна и Централна Европа и тя е от взаимен интерес – както за ромите, така и за неромите – посочи Ласло Шойом, Президент на Република Унгария при откриването на срещата. – Ромите желаят интеграцията, като желаят също така да запазят и развият своята култура и това трябва да бъде зачетено. До този момент усилията за интеграция в голяма степен бяха неуспешни и една от основните причини за това бе, че един и същ подход се прилага към различни групи, имащи различни потребности. Ясно е, че интеграцията не би могла да се случи без десегрегация във всички сфери, по-добро образование и заетост, като това трябва да се осъществи по разнообразни начини. Нуждаем се от фондове, но също и от харизматични личности, които да ги управляват и от работещи институции – заключи Президента Шойом.

Ситуацията на ромите е отчайваща и много планове за тяхното включване се провалиха – заяви Владимир Шпидла, Комисар по социалните въпроси, равните възможности и анти-дискриминацията. Европейският съюз не би могъл сам да разреши този въпрос. Но Съюзът ще подпомогне усилията на

СРЕЩА НА ВИСОКО НИВО „ПРИНОСЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ ЗА РОМСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ“

националните правителства чрез политически ангажимент, анти-дискриминационно законодателство, предоставяне на аналитична подкрепа за разработването на прагматични политики и не на последно място чрез солидна финансова помощ от европейските фондове. Европейският социален фонд, Европейският фонд за регионално развитие и Фондът за развитие на селските райони ще подкрепят включването на ромите в следните области: образование, заетост, и жилищни условия (вкл. инфраструктура). Необходими са комплексни проекти, които включват тези области. Използването на европейските фондове за ромите е императив! Интеграцията на ромите е от интерес на цялото общество, тя не е въпрос на разходи, а на ползи! – категоричен бе Вл. Шпидла.

Ромският въпрос не бива да се свежда до въпроса за бедността – бе една от основните тези на Ливия Ярока, единственият депутат в Европейския парламент от ромски произход. Не всички роми са бедни, но дори и не-бедните често не са интегрирани. Най-тежка е ситуацията с ромската интеграция в малките села, в които са закрити училища, не функционират институции, инфраструктурата е отчайваща; за съжаление европейските фондове не се насочват точно към тези населени места. От друга страна хората в най-бедните региони – както представителите на институциите, така и ромските организации – нямат опит в писането и изпълнението на проекти. За да се разрешат тези проблеми е необходимо системата за Мониторинг на ЕС да бъде променена и разширена. Нужно е европейските фондове да предоставят средства за картографиране на най-бедните райони и населени места и за целенасочено въздействие в тях. Участието на ромските организации е от ключово значение и трябва да бъде гарантирано – посочи Л. Ярока.

В провела се дискуссия участваха Ласло Херцог (министър на труда и социалната политика на Унгария), Михаел Косаб (министър по въпросите на човешките права в Чехия), депутати, представители на НПО. Бяха представени множество успешни практики за реализиращи се проекти в сферите на образование-



Продължава на с. 5

СРЕЦА НА ВИСОКО НИВО „ПРИНОСЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ ЗА РОМСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ”

то, заетостта, развитието на селските райони, инфраструктурата и благоустройството. Не бяха спестени и основните проблеми, с които се сблъсква тяхната реализация – забавяния в плащанията, усложнена система на отчетност, тромави процедури за кандидатстване, липса на гаранция за устойчивостта. В своето изказване Деян Колев посочи, че в условията на икономическа криза националните правителства правят опит да ориентират европейските фондове основно към запазване на работните места на вече заетите. По този начин най-уязвимите групи, сред които са и много от ромите, ще останат извън сферата на въздействие на европейските фондове и тяхното положение допълнително ще се влоши. Нужно е Европейската комисия да се намеси и да въздейства върху националните правителства за ориентиране на европейските фондове към включване на най-уязвимите групи – това е дългосрочната инвестиция, от която се нуждаем. Д. Колев посочи също, че в оперативните програми са необходими мерки, които таргетират уязвимите групи (вкл. ромите), за да може да се постигне желаното въздействие.

ПОСЕЩЕНИЯ В ПЕЧ, ДЕБРЕЦЕН, СЕГЕД И МИШКОЛЦ

На 14 и 15 октомври участниците се разделиха на групи и посетиха Печ, Дебрецен, Сегед и Мишколц за да се запознаят на място с въздействието на европейските фондове върху интеграцията на ромите. Не бе изненада, че картината по места се оказа по-различна от тази в Будапеща. В Печ представителите на ромското самоуправление и ромски организации бяха категорични, че до този момент европейските фондове не са променили съществено живота на ромите. Обичайно ромите се търсят като партньори по различни проекти, но това партньорство в повечето случаи е формално. Общината има приет анти-сегрегационен план – това е условие за усвояването на европейските фондове в Унгария, но на този етап този план остава документ, който няма изпълнение. Ромското самоупра

вление в града не може да участва като бенефициент по европейските проекти и се сблъсква с постоянни финансови проблеми, посочи д-р Ищван Костич – президент на ромското самоуправление в Печ. В същото време очакванията към нас са големи, защото ние сме директно избрани от ромите в община-



та. Разминаването между очаквания и реални правомощия е много голямо и до този момент европейските фондове не се използват като инструмент за намаляване на това разминаване.

Неговите думи бяха потвърдени при посещението в село Гилванфа, микрорегион Орманшаг. В селото, чието население е почти 100 % роми от групата на беашите безработицата надхвърля 90 %. Нито един европейски проект не е реализиран там. По думите на кмета на селото това се дължи на липсата на капацитет за подготовката на толкова големи проекти, както и на това, че бенефициенти са не селата, а микрорегионите. „Нямаме образовани хора, които да подготвят проекти, аз самият съм с основно образование и в резултат – средствата достигат до съседните унгарски села, но не и до нас” – посочи кмета.

Все още не е реализиран европейски проект и в известната ромска гимназия „Ганди”. Това в скоро време ще се промени, тъй като училището вече кандидатства с проекти и очаква тяхното финансиране. Финансовото състояние на училището е добро поради допълнителната субсидия, която получава в качеството си на малцинствено училище. Учителският колектив – съставен основно от учители-роми – е силно мотивиран да изпълни задачата си по създаване на ромски елит и се гордее с това, че 76 % от завършващите училището продължават в различни унгарски университети. „Повечето от учителите имат умения за писане на проекти и вече подготвихме първото си европейско проектно предложение. То е за изготвяне на учебни материали на ромски и беашки езици. Очакваме финансирането му до края на тази година” – сподели директора на училището.

ОБУЧЕНИЕ ПО ЗАСТЪПНИЧЕСТВО В СФЕРАТА НА РОМСКОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ



„Отворено Общество”, се започна и с интензивната програма на обучението. В продължение на една седмица ентузиазирани студенти от медицинските университети и колежи от София, Стара Загора, Враца и Плевен научаваха нови неща за ромската история, ромите в България, предразсъдъците спрямо ромите и начините за тяхното преодоляване, техниките за застъпничество, поведението пред медиите, разрешаването на конфликти, здравното законодателство. Събуждането на този ентузиазъм обаче беше предизвикателството за нас, организаторите. Не мислете, че участниците дойдоха с него. Много от тях дойдоха малко отегчени, малко раздразнени – учебната година вече беше започнала, а те трябваше да загубят една седмица от живота си, за да минат обучение по застъпничество. А и какво ли е това “застъпничество” и толкова ли е важно, за да се лишиш за една седмица от семейството си, колегите, работата и децата си... Не разбираха и защо участието в обучението трябва да е условие за получаването на стипендия по програмата, в която всички бяха приети. А и въобще трябва ли да се знае, че са част от такава програма – няма ли състудентите им да ги изолират ако се разбере че са роми... А на нас се падна тежката задача да убедим младежите, че това ще е една смислена и жива седмица от живота им.



Ако си мислите, че за студентите днес студентският живот е просто един купон, можем да Ви кажем, че не сте много далеч от истината, но не и в аспекта, за който ви идва първо наум. Тази група млади хора успя да докаже, че учението и забавата могат да вървят ръка за ръка. Но това може да стане само, ако наистина човек знае какво иска и какви са конкретните цели, към които се стреми. Така всяко едно занимание, независимо колко натоварващо е то, се превръща в колективна забава. Няма да отречем, че чувството за хумор не напуснаше лекциите и игрите, които се провеждаха. Водещите – Деян Колев и Теодора Крумова напомниха на участниците ромската история, разказаха интересни истории за произхода на ромите, историческите извори, както и легендите, свързани с него. Всеки студент взе активно участие, разказвайки за своята ромска група, както и спецификите, свързани с нея. Естествено в края на лекцията се стигна до идеята, че всъщност всички сме деца на света и сме ценни в своята неповторимост и уникалност. Макар че на думи всички изглежда някак по-хубаво, реалността не е точно такава, стана ясно от сесиите за предразсъдъците спрямо ромите. Общите правила на демо-



крацията сякаш стоят добре изписани на хартия, но са трудно приложими в ежедневието. За това свидетелстват и многото опасения на младите студенти, които макар и първа година, сериозно се замислят за перспективите, които ги очакват. Най-големият проблем е т.нар. „прикрит расизъм”, за който Съби Николов, участник в семинара, каза следното: ”Нали знаете, един ром става циганин, веднага щом излезе от стаята”. Но както винаги във всяко зло можем да намерим и позитив. Макар, че реална възможност за дискриминация на ромите в сферата на професионално израстване наистина

Продължава
от предходната страница

ОБУЧЕНИЕ ПО ЗАСТЪПНИЧЕСТВО В СФЕРАТА НА РОМСКОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

съществува, тази презумпция допълнително стимулира студентите от ромски произход да докажат своите качества, превръщайки се в авторитет сред колегите си. В този смисъл семинарът бе насочен към два основни проблема: развитие на лидерски умения в студентите, както и обучение по застъпничество за ромската общност.

В първата част на семинара се акцентира върху работата с отделната личност. Бяха засегнати въпроси, свързани с идентичността и етническото самоопределяне. Студентите бяха провокирани да се замислят „Къде е моето място в света и как мога да го отстоявам?“, докато във вторият модул на семинара се наблегна на проблемите в ромското здравеопазване, като изкристализираха въпросите „Как мога да бъда полезен на общността?“, „Защо е необходимо това?“. Изключително полезни в тази насока се оказаха лекциите и на проф. Т. Дронзина, Даниела Михайлова, Ганчо Илиев, Милена Илиева и проф. В. Шошева.



Наред с лекциите се проведоха и множество интересни игри, които ни накараха да се замислим и да забележим и другите около себе си. В продължение на една седмица студентите правиха кампании, учиха се да решават конфликти, попадаха в измислени (и не толкова измислени) ситуации, откриваха как можем да използваме възможностите на интернет и съвременните технологии, за да запълним нишата, която предоставя виртуалното пространство и която може да ни помогне да изградим един по-позитивен обществен образ за ромите. Така първоначално притеснените и непознаващи се един друг студенти, се превърна в сплотен екип и най-вече в отбор от приятели, които ясно осъзнават, че промяната може да настъпи само, ако са заедно. Лекциите естествено се радуваха и със забавления, в които влизаха разходки из местността на Лясков-



ския манастир, Арбанаши и крепостта „Царевец“, както и вечеря в уютна старопрестолна механа. Но черешката на тортата бе последната вечер преди отпътуването на студентите за Сливен, когато момчета от екипа решиха да ни спретнат една неверо-

ятна вечеря. Оставяме настрана етикецията и любезността, за да изкажем нашите най-искрени поздравления на прекрасните готвачи Марин Маринов и Съби Николов, които закрепиха незабравимия ни спомен от семинара с вкусни гозби и изкусителна торта. И макар, че лекарските предписания са скептични към употребата на сладко, всеки тихо реши да пренебрегне това, за да се наслади на кулинарните вкусоти.

След Велико Търново, където студентите се запознаха, приятелиха и научиха много нови неща както за себе си, така и за ромската общност, семинарът продължи в Сливен и Стара Загора, където наученото трябваше да бъде изпробвано в реална обстановка. Два дни младежите обикаляха из ромските квартали и се запознаха с работата на терен, която ще стане неизменна част от ежедневието на тези, които решават да работят за общността – за да градят бъдещето си на здравите основи на приятелството, единството и професионализма.

Най-добрата оценка за нашата работа бяха думите на студентите в края на обучението. “Когато дойдох тук, дойдох с нагласата, че ще се притеснявам ако се разбере, че съм



ромка, но сега вече това не ме плаши – просто искам да помагам с каквото мога. В крайна сметка аз съм ромка. Преди не го казвах. Не го криех, но не можех открито да застана срещу хората, които говорят против нас, защото знаех, че съм сама. Сега, след като разбрах, че ви има и бях част от това обучение, ще се опитам да защитавам поне тези, които мога.” – сподели един от участниците. “Никога не съм се срамувала, че съм ромка – каза друг от младежите, - Сега обаче вече мога да се гордея с този факт, защото знам от къде идвам и какви сме ние ромите.”

НА ДОБЪР ЧАС!



СЕДЕМ ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО МЯРКА „ПРИДОБИВАНЕ НА УМЕНИЯ И ПОСТИГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНА АКТИВНОСТ

Седем проектни предложения по мярка „Придобиване на умения и постигане на обществена активност на територията за потенциални местни инициативни групи в селските райони” от Програмата за развитие на селските райони бяха консултирани в рамките на проект ПЛАТФОРМА. Проектните предложения са подадени от общини с висок процент роми. Освен изискваните от Министерство на земеделието дейности, проектните предложения включват и дейности за активизиране на местните ромски общности, а част от ключовите експерти по тези проекти ще бъдат роми.

На територията на 7-те консултирани общини живеят общо 157532 души, като 25287 (над 16 %) са роми според данни от последното преброяване на населението. По експертни оценки броят на ромите в консултираните 7 общини надвишава 40 000 д.

Мярка „Придобиване на умения и постигане на обществена активност...” има за цел създаването на Местни инициативни групи (МИГ) по подхода ЛИДЕР на Програмата за развитие на селските райони. МИГ е форма на публично-частно партньорство между общинска администрация, НПО и частен бизнес на територията на определена община (или група общини). Създадените МИГ ще изготвят свои стратегии за местно развитие, които ще бъдат финансирани с до 2 млн. евро от Програмата за развитие на селските райони. Тези стратегии трябва да са насочени към подобряване на качеството на живот в общините от селските райони.

При предходното обявяване на посочената мярка Министерство на земеделието одобри създаването на 70 МИГ-а, като в нито един от тях не бяха включени дейности за активизиране на местните ромски общности и нито един експерт от ромски произход не бе включен като ключов експерт. Имайки в предвид важността от участие на местните ромски общности и НПО в създаването на МИГ и изработването на стратегии за местно развитие, УК на проект ПЛАТФОРМА реши да подпомогне ромското участие при създаването на МИГ в минимум 6 ключови общини при настоящото обявяване на мярката „Придобиване на умения и постигане на обществена активност...”

Като партньор по проект ПЛАТФОРМА Център Амалипе участва активно в мотивирането и консултирането на 2 общини, а експерти на организацията ще се включат в изпълнението на подготвените проекти при одобряването им от МЗХ.

ОБУЧЕНИЕ НА ЕКСПЕРТИ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА МЕСТНИ ГРУПИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ



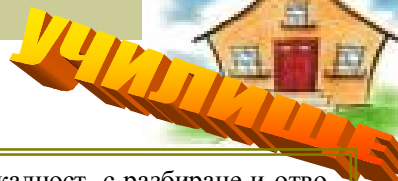
Институт "Отворено общество" – София, в партньорство с Министерство на земеделието и храните, организира обучение на 30 експерти за оказване на методическа

помощ на потенциални местни инициативни групи по Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 г. Още през следващата година се очаква обучените консултанти да допринесат за изграждане на партньорства за планиране и изпълнение на стратегии за местно развитие с активно участие на уязвимите малцинствени групи на територията на повече от 50 общини в селските райони.

В приветствие към участниците Цветанка Палазова, директор на Дирекция "Развитие на селските райони" към Министерство на земеделието и храните, подчерта значимостта на инвестирането в устойчивото развитие на общностите в селските райони.

Обучението се проведе в рамките на инициативата "Платформа за създаване на проекти: Структурните фондове на ЕС като средство за равнопоставена интеграция на ромите в българското общество", която се осъществява от Институт "Отворено общество" – София с подкрепата на Инициатива местно управление и реформа на публичните услуги на Институт "Отворено общество" - Будапеща.





**ОБУЧЕНИЕ НА УЧИТЕЛИ ПО
„ФОЛКЛОР НА ЕТНОСИТЕ – РОМСКИ ФОЛКЛОР”**



От 31.10 до 02.11 Център Амалипе проведе обучение на учители по СИП “Фолклор на етносите – Ромски фолклор”, подкрепено от Фондация «Америка за България». Участие в него взеха около 40 учители от над 20 училища в страната. Мероприятието бе насочено

към преподаватели и училища, които стартират или са новатори в усвояването и прилагането на подобен СИП. Обучението продължи три дни, в които участниците се запознаха с произхода, историята на ромите, както и спецификите в отделните ромски групи. Особено внимание се обърна на работата с ученици от ромски произход, както и на методите, които биха задържали успешно децата в училище. Сред тях провеждането на СИП Ромски фолклор е основния. Учителите разбраха, че съставката за успешно приобщаване на децата от ромски произход не е асимилацията, а запазване и изучаване на ромската идентичност, бит и култура. Най-важно е детето да се почувства ценено и значимо. За целта в СИП-овете по Ромски фолклор е препоръчително да се включват деца от различни етноси, така шарената черга на етносите ще бъде допълнена със знания за разнообразни празници, традиции и детски усмивки. Участниците в семинара оцениха информацията, която им беше поднесена като особено необходима в сферата на образованието. Знаем, че в едно модерно общество, каквото се бори да бъде нашето, унифицираният модел, който се поднася на учениците не може да даде положителни резултати. За това е необходимо към всеки да се под-

хожда като към една уникалност, с разбиране и отворено сърце. Именно поради това учителите днес са творци на нови идеи, подходи и уникалности. В семинара бяха заложени както винаги много интерактивни методи, които стимулираха бързото изграждане на добър екип от преподаватели, които ще продължат да поддържат контакти, да си помагат и да споделят опит.

Освен работната атмосфера, която премина по-скоро в приятелска, в семинара бяха заложени и забавления. Подобаващо отбелязахме и Деня на будителите, връщайки се назад към историята ни със светлинния спектакъл „Царевец - звук и светлина”. Празничната вечер бе продължена с дискотека в ресторанта на хотелски комплекс „Лесопарка”, в който се проведе и самият семинар. Малко преди да се разделим Луис Айегола, преподавател по френски и английски език в Омуртаг, сподели: Дори самите вие не знаете колко много правите всъщност за българското образование и какво давате на участниците във вашите семинари”. Може и да е прав. Но нека думите затихнат, за да говорят делата.



15 СЕПТЕМВРИ: ЕДНО НОВО НАЧАЛО



На 15 септември започна учебната година за хиляди ученици в цялата страна. За много ученици от община Велико Търново тя започна благодарение на работата на Център Амалипе и Община Велико Търново в рамките на проект “Въвеждане на интеркултурно образование и равен достъп до качествено образование”, съфинансиран от Европейския социален фонд по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”. 8 деца от с. Малки Чифлик, което се намира в непосредствена близост до Велико Търново започнаха новата учебна година в СОУ “Вела Благоева”. Премени и нагласени, стиснали букети с цветя, заедно с родителите си те пристъпиха малко плахо в сградата на новото училище. Притесненията им как ще бъдат приети обаче останаха напразни. Класните ръководители на първи клас бързо приобщиха новите деца, закичвайки на блузките им звездички с имената на всяко, а в

Продължава на с. 10



**15 СЕПТЕМВРИ:
ЕДНО НОВО НАЧАЛО**



*Продължава
от предходната
страница*

*Център Амалипе -
Откриване на учебната
година в СОУ "Вела Благоева"*

по-големите класове учителите се постаряха новите ученици бързо да намерят приятели, с които заедно да прекратят училищния праг. Притеснението на родителите, че децата им няма да бъдат добре приети, защото "са от малцинствата" остана безпочвено. Разпределени по две – три в клас те бързо успяха да се адаптират сред новите си приятели. Директорът Ангел Янчев предварително беше подготвил учителите, в чиито класове са записани децата и те приеха това по-скоро като предизвикателство, което ще обогати самите тях. За да стигнем до тук обаче не беше лесно. И сигурно нямаше да успеем ако не бяхме работили заедно с кмета и секретарката на кметството в Малки Чифлик, с директора на СОУ "Вела Благоева" Ангел Янчев, както и със самите родители. Нямаше да стигнем дотук ако директорът не смяташе, че образованието на всяко едно дете е достатъчно важно, за да задели отделни средства от училищния бюджет и да подсури извозването на децата. Нямаше да стигнем до тук и ако не бяха многобройните ни срещи с родителите, за да се убедят те, че образованието на децата им е достатъчно важно, за да изберат най-доброто училище за тях. Убедиха се и че в училище децата им ще бъдат на сигурно място. Спечелили веднъж доверието им, те се превърнаха в най-добрата подкрепа за своите деца.

Предизвикателство беше първият учебен ден и за 19-те младежи от селата Водолей, Леденик и Балван, които продължават средното си образование в едни от най-елитните гимназии във Велико Търново. Но това също не беше лесно. Отново минахме през многобройни родителски срещи, посещения на преподаватели в основните училища по селата, за да разяснят какви са перспективите пред децата във всяко едно училище, разговаряхме поотделно с всяко дете и семейството му, а накрая, заедно с Дирекция "Образование" в Община Велико Търново организирахме и обиколка по професионалните училища. Но заслугата беше най-вече на самите деца, затова и тържеството, което им организирахме беше напълно заслужено. Решихме да го направим в с. Водолей, защото осмо-

класниците, които завършиха тази година ОУ "Христо Смирненски" са първия випуск възпитаници на програмата по ромски фолклор, която Център Амалипе инициира през далечната 2002 г. Преди 8 години младежите, които тогава бяха проходящи първокласници ни се довериха и започнаха страница по страница да откриват богатството на ромския фолклор. Заедно с тях изградихме една по-толерантна учебна среда, успяхме да убедим и техните родители колко важно е образованието и да мотивираме учениците, които тепърва предстои да завършат основно образование. Сега 8 години по-късно, от деветте младежи, завършващи 8 клас в ОУ "Христо Смирненски" - с. Водолей, осем започват новата учебна година в най-елитните гимназии във Велико Търново, което за нас е най-голямото доказателство за успеха, който сме постигнали. Още 11 ученика от училищата в Леденик и Балван продължават образованието си в средни училища през новата учебна година. Атмосферата беше толкова зареждаща, че си приличаше на един мини-абитуриентски бал. Разбира се, в наш стил – с ромски танци и български хора, със Са е рома и Джелем, джелем. В 7 ч. вечерта училището оживя не само заради живата музика на оркестър "Далас", но заради ентузиазма на всички, които присъстваха, ентузиазъм който, убедени сме, ще помогне на учениците, които тази година започват средното си образование, след 5 години да организират своя истински абитуриентски бал. Ако искате да видите какви бяха сегашните средношколци през изминалите 8 години, вижте видеоматериала на <http://vbox7.com/play:dd53bcb1>



*Център Амалипе
с Водолей*



МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА





1. История на училището

През 1858 г. селските първенци построяват църква с цел да я използват за килийно училище, а първата училищна сграда с четири класни стаи е построена през 1884 г. През учебната 2009/2010 г. в училището се обучават и възпитават 114 ученици от четири съседни села. Пътуващите ученици са 72.

2. Ромите и училището

В годините след 09.09.1944 г., ромите от района, които се самоопределят като йерлии все още живеят в отделна махала, сравнително бързо се приобщават към обществения живот на селото. В момента в училището се обучават и възпитават 101 ученика от ромски произход. Вече пета учебна година в ОУ «Св.Кл.Охридски», с.Тишевица, общ. Враца е организиран учебен процес по СИП „Ромски фолклор”, където участват не само ромчета, а и българчета. Основните цели са възпитаването в дух на толерантност и уважение, запознаване със света на ромската култура и най-вече провеждане на дейности, насочени към взаимното опознаване на културното многообразие чрез представяне на обичаи, традиции, песни... Преподавателите, които водят учебния процес по ”Ромски фолклор” са обучени и имат добри



познания за ромските обичаи и традиции. Възстановихме най-важните местни ромски празници, като голямо постижение беше празнуването на Банго Васил в ромска къща с активното участие на родители. Нашето първо участие в ромския фестивал „Отворено сърце” бе едно изключително приятно изживяване

участници, учители и родители. Работим в тясно сътрудничество с ЦМЕДТ „Амалипе” гр.В.Търново, откъдето получаваме ценна методическа и практическа помощ.

3. Педагогически екип. Педагогическият екип наброява 15 висококвалифицирани учители с висше образование, които всеотдайно и с големи амбиции работят с учениците.

4. Условия за обучение и възпитание

Реализацията на Национална та програма „Оптимизация на училищната мрежа” реши проблемите на материално-техническата база и сега училището разполага с модерна сграда и вътрешно обзавеждане, стол и училищен двор с места за отдих и спортна площадка.

5. Перспектива

Надграждане на всичко постигнато и постигане на резултати, които да са съизмерими с високите европейски изисквания.

Димитър Костов, Директор на ОУ “Св. Кл. Охридски” с.Тишевица



В началото на учебната година в нашия клас постъпиха 10 нови ученика, учили до сега в училището в ромския квартал “Изток”. Сприятелихме се бързо, започнахме да играем заедно, да им помагаме за уроците, поделихме грижите за цветята в класната

стая. С новите деца при нас дойде и малката Митонка. Годишите ѝ са колкото нашите, но на ръст е дребничка и изглежда много незащитна. Скоро разбрахме, че родителите ѝ са бедни и нямат въз-можност да ѝ купят дори най-необходимите учебни пособия – тетрадки и химикалка. Тогава решихме сами да се заемем и да помогнем тя да се почувства като всички нас. Всеки донесе това, което му е останало от миналите години: здрава раничка, тетрадки и

МИТОНКА

кутия за моливи от Ели, пастели и много нови дрехи от Вили и Иванина, ботушки от Рени и Петя. Те отговарят и за това всеки ден Митонка да се храни с тях ученическият стол, където обядва и посещава следобедните занятия. Момчетата пък бяха ангажирани с ориентирането ѝ в голямата сграда, защото в началото Митонка не можеше да свикне с кабинетната система и изчезваше при придвижването по коридорите. Така всеки допринесе с каквото можа за адаптирането ѝ на



на новото място. Сега Миши е щастлива сред нас, радва се на много приятели и ни отваряща с цялата си обич.

Марина Лъчезарова, 5в клас СОУ “Иван Вазов” гр Вършец

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ „АМАЛИПЕ”

Велико Търново 5000, ул. „Христо Ботев” 2, п.к.113

Тел/Факс: (062) 600 – 224, center_amalipe@yahoo.com, <http://amalipe.com>